

แบบคำถามที่ประชาชนให้ความสนใจ และสอบถาม
ประจำเดือน มีนาคม ๒๕๖๗
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน

- คำถามที่ ๑.** ข้าพเจ้าต้องการสอบถามหมายเลขหลังบัตรประจำตัวประชาชนของตนเอง สามารถยื่นตรวจสอบได้ที่ไหนบ้าง
ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- คำตอบ** ตามกฎกระทรวง การขอตรวจหลักฐาน รายการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๕ ผู้ถือบัตร และผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงของผู้ถือบัตร สามารถยื่นคำขอตรวจหลักฐานรายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตร ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในวันเวลาราชการ ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้
๑. สำนักบริการที่ ๑ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ตั้งอยู่ข้างโยธา ถนนนครสวรรค์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และสำนักบริการที่ ๒ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ตั้งอยู่ที่อาคารกรมการปกครอง คลอง ๙ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
 ๒. ที่ทำการปกครองจังหวัด ทุกจังหวัด
 ๓. สำนักงานปกครองและทะเบียน สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
 ๔. ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ และสำนักงานเขตทุกเขต
 ๕. ศาลาว่าการเมืองพัทยา
 ๖. สำนักงานเทศบาลที่เปิดให้บริการงานบัตรประจำตัวประชาชนทุกแห่ง
- คำถามที่ ๒.** ข้าพเจ้าไปติดต่อโรงพยาบาลและธนาคาร เจ้าหน้าที่ได้นำบัตรประจำตัวประชาชนของข้าพเจ้า
เสียบกับเครื่องอ่านบัตร ปรากฏว่า อ่านข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชนไม่ได้ เจ้าหน้าที่แจ้งว่า
บัตรประจำตัวประชาชนไม่สามารถอ่านข้อมูลได้ ให้ไปทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ จึงได้ไปทำ
บัตรประจำตัวประชาชนใหม่ที่เทศบาล เจ้าหน้าที่ได้นำบัตรประจำตัวประชาชนเสียบเครื่องอ่านบัตร
ปรากฏว่า สามารถอ่านข้อมูลได้ เจ้าหน้าที่แจ้งว่าบัตรประจำตัวประชาชนยังสามารถใช้ได้
ถ้าต้องการทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ ต้องเสียค่าธรรมเนียม ๑๐๐ บาท ข้าพเจ้าต้องทำอะไร
ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- คำตอบ** กรณีเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลและธนาคารได้นำบัตรประจำตัวประชาชนเสียบกับเครื่องอ่านบัตร
ปรากฏว่า อ่านข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนไม่ได้ อาจเกิดจากหน่วยงานที่ให้บริการประชาชน
ไม่ดำเนินการปรับปรุงโปรแกรมสำหรับการเข้าถึงข้อมูลในหน่วยความจำ (Library SCAPI)
ของบัตรประจำตัวประชาชนตามที่กรมการปกครองแจ้งให้ปรับปรุง ทำให้ไม่สามารถอ่านข้อมูล
ในหน่วยความจำประจำตัวประชาชนในแต่ละรุ่นได้ (ส่วนใหญ่มักจะเกิดกับโรงพยาบาล
และธนาคารของหน่วยงานเอกชน ที่ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลกลางภาครัฐ
แบบเรียลไทม์ได้) ดังนั้น บัตรประจำตัวประชาชนที่หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่
จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนได้ตรวจสอบพบว่า สามารถอ่านข้อมูลได้ หรือใช้งานได้ตามปกติ
ไม่ควรเป็นเหตุให้ประชาชนต้องยื่นขอทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ เพราะเป็นปัญหาจากเครื่องอ่านบัตร
ของหน่วยงานที่ประชาชนไปขอรับบริการดังกล่าว

/คำถามที่ ๓...

คำถามที่ ๓. ประชาชนที่ได้รับเงินสวัสดิการแห่งรัฐ จะนำบัตรประจำตัวประชาชนไปทิ้งไว้ ณ ร้านค้า เพื่อทยอยเอาสินค้า ร้านค้าจะขอยึดบัตรประจำตัวประชาชนทิ้งไว้ ยากทราบว่าเป็นประชาชน และร้านค้ามีความผิดหรือไม่ หากมีความผิดมีความผิดอย่างไร ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ กรณีร้านค้าจะขอยึดบัตรประจำตัวประชาชนทิ้งไว้ ณ ร้านค้า เพื่อทยอยเอาสินค้า เจ้าของร้านอาจเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฐานผู้ใดเอาไปเสียหรือยึดไว้ซึ่งบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับของผู้อื่นเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และประชาชนผู้ถือบัตรอาจเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ หากเจ้าของร้านค้า นำบัตรไปใช้ในทางทุจริต ฐานผู้ใดยินยอมให้ผู้อื่นนำบัตรหรือใบรับหรือใบแทนใบรับของตนไปในทางทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีประชาชนผู้ถือบัตรไม่สามารถแสดงบัตรเมื่อเจ้าพนักงานตรวจบัตรผู้มีอำนาจได้ขอตรวจบัตร จะมีความผิดตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

คำถามที่ ๔. มารดาเสียชีวิต จะนำหลักฐานไปเบิกเงินค่าประกันที่ทำไว้กับหมู่บ้าน ค่าช่วยเหลือการจัดงานศพ แต่หน่วยงานดังกล่าวต้องการหลักฐานสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ตายแนบไปด้วย แต่ข้าพเจ้า หาบัตรประจำตัวประชาชนของมารดาไม่พบ คาดว่าน่าจะสูญหายไปช่วงเวลาที่จัดงานศพ กรณีนี้ต้องทำอย่างไร ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ ตามกฎกระทรวง การขอตรวจหลักฐาน รายการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดให้ “ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง” หมายถึง คู่สมรส บุพการีและสืบสันดานของผู้ถือบัตรดั่งนั้น ผู้สืบสันดาน (บุตร) ของผู้ถือบัตร (มารดาที่เสียชีวิต) สามารถยื่นคำขอตรวจหลักฐาน รายการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรของผู้ถือบัตรที่เสียชีวิต ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในวันเวลาราชการ ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

๑. สำนักบริการที่ ๑ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ตั้งอยู่ที่วังไชยา ถนนนครสวรรค์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และสำนักบริการที่ ๒ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ตั้งอยู่ที่อาคารกรมการปกครอง คลอง ๙ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
๒. ที่ทำการปกครองจังหวัดทุกจังหวัด
๓. สำนักงานปกครองและทะเบียน สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
๔. ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ และสำนักงานเขตทุกแห่ง
๕. ศาลาว่าการเมืองพัทยา
๖. สำนักงานเทศบาลที่เปิดให้บริการงานบัตรประจำตัวประชาชนทุกแห่ง

คำถามที่ ๕. บัตรประจำตัวประชาชนหายและไม่มีเอกสารที่มีรูปอย่างอื่น แต่ทางเจ้าหน้าที่เขตไม่ทำให้ให้ไปหาผู้ใหญ่บ้านมารับรอง แต่ย้ายออกมาจากภูมิลำเนาเดิมจึงไม่รู้จักใครเลย ไม่ทราบว่าต้องทำอะไร เพราะเจ้าหน้าที่ยืนยันต้องให้คนมารับรอง ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

/คำตอบ...

คำตอบ

การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ กรณีการขอมีบัตรใหม่ กรณีบัตรสูญหาย กำหนดไว้ตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม กล่าวคือ กรณีผู้ที่เคยจัดทำบัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์และมีข้อมูลเกี่ยวกับบัตรของผู้นั้นในฐานข้อมูลทะเบียนและบัตร ให้ตรวจสอบข้อมูลประวัติการทำบัตร และเปรียบเทียบข้อมูลอัตลักษณ์บุคคลจากฐานข้อมูลทะเบียนและบัตร เมื่อระบบแจ้งผลการตรวจสอบ โดยไม่มีเหตุปฏิเสธการจัดทำบัตรของบุคคลดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณา โดยไม่ต้องเรียกหลักฐานเอกสารอื่นใดอีก กรณีระบบแจ้งผลการตรวจสอบโดยมีเหตุปฏิเสธการจัดทำบัตร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและพิจารณาเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือและภาพใบหน้า ที่จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนและบัตรกับลายพิมพ์นิ้วมือและภาพใบหน้าของผู้ขอมีบัตรด้วยตัวเอง เพื่อยืนยันว่าเป็นบุคคลเดียวกันหรือไม่ และหากการขอมีบัตรใหม่กรณีบัตรเดิมสูญหายรายใด มีความจำเป็นต้องสอบสวนพยานบุคคลให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลน่าเชื่อถือได้ เท่าที่จำเป็น โดยพยานบุคคลน่าเชื่อถือไม่จำเป็นต้องเป็นข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แต่อย่างไร แต่พยานบุคคลต้องเป็นผู้ที่รู้จักคุ้นเคยกับผู้ขอมีบัตรเป็นอย่างดีและการสอบสวนพยานบุคคล จะเป็นทางเลือกสุดท้ายต่อการตรวจสอบข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ และตรวจสอบพยานหลักฐานอื่นแล้ว
